

законів, які суперечать Конституції України, і унеможливить зловживання законодавця, оскільки часовий чинник буде виключений. Під «часовим чинником» ми маємо на увазі часовий проміжок, протягом якого закон буде діяти, починаючи з моменту набуття чинності акту і до того моменту, коли кимось буде ініційовано перегляд його положень на конституційність, враховуючи час процедури звернення до КСУ і розгляду справи. Водночас слід зазначити, що зарегульованість відповідних сфер суспільних відносин та надмірне створення уповноважених державних органів також має негативний вплив на суспільство, оскільки вони не досягають поставлених перед ними цілей.

Список використаних джерел:

1. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15 берез. 2022 р. № 2136-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text> (дата звернення: 13.10.2023).

2. Величко К. М., Киян В. Я. Окремі зобов'язання сторін трудового договору на період воєнного стану. *Юридичний наук. електронний журн.* 2022. № 5. С. 290-293.

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

БРОВДІЙ Алла Михайлівна,
канд. юрид. наук, доцент

*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

Воєнні дії, що огорнули нашу державу в період розвитку інформаційних технологій створили нові виклики для держави, у забезпеченні інформаційної безпеки осіб, що проживають на території України. Особливо важливого значення «чистота» інформації набуває на окупованих територіях. Варто зауважити, що складність забезпечення інформаційної безпеки в умовах сьогодення, особливо на окупованих територіях ускладнюється наявністю пропаганди, намаганням окупаційної влади позбавити можливості вільного доступу до джерел інформації, намаганням створити ілюзії фактів, що відбуваються в державі.

Забезпечення інформаційної безпеки в умовах війни стає одним із найбільш вагомих складових забезпечення національної безпеки України, що зумовлено, в першу чергу, широким застосуванням інформаційних технологій як у діяльності держави, так і у діяльності суб'єктів господарювання та громадян. Порушення інформаційної безпеки може призвести до значних матеріальних, ресурсних та людських втрат, що підсилює жахливі наслідки війни.

Поряд з викликами і загрозами у сфері інформаційної безпеки, які існували до повномасштабного вторгнення на територію України російських військ, сьогодні перед державою постали нові. В Стратегії інформаційної безпеки, затвердженій Указом Президента України від 28 грудня 2021 року №685/2021 визначено серед основних викликів і загроз:

1) інформаційну політику російської федерації, що є загрозою не тільки для України, але і для інших демократичних держав. З цього приводу варто зауважити, що з початком повномасштабного вторгнення спостерігався негативний вплив інформаційної політики на формування у міжнародній спільноті уявлення про переваги російської армії, що стало ключовим у строках та самому факту прийняття рішень щодо військового забезпечення України з боку інших держав;

2) соціальні мережі, як суб'єкти впливу в інформаційному просторі (зокрема, соціальні мережі є одним із основних і найшвидших джерел отримання та поширення інформації для людей різних вікових груп, проте, забезпечення інформаційної безпеки в їх межах перебуває в процесі становлення. Крім цього, відсутність можливості критичного осмислення інформації, що шириться в соціальних мережах може призвести до негативних наслідків для осіб, які отримують таку інформацію);

3) інформаційний вплив російської федерації як держави-агресора на населення України. Цей вплив був значним протягом довгого часу. Зокрема, інформаційні операції проводились в межах підготовки до вчинення терористичних дій на території Луганської та Донецької областей з метою підриву національної безпеки, посягання на територіальну цілісність та загострення внутрішньодержавних конфліктів. З урахуванням низького рівня інформаційної культури та рівня медіа грамотності, вказане стало визначальним фактором, що створив передумови окупації території цих областей і створення інформаційних ілюзій у жителів цих регіонів;

4) інформаційне домінування росії, як держави-агресора на тимчасово окупованих територіях України. До повномасштабного вторгнення така ситуація спостерігалась тільки на території Луганської та Донецької областей, в першу чергу шляхом придушення свободи слова, контролю над редакційною політикою засобів масової інформації та інших інформаційних ресурсів, блокуванням українських інформаційних ресурсів. Сьогодні додатковим викликом є забезпечення інформаційної безпеки на тимчасово окупованих територіях, що перебувають під контролем російських військ, а не влади так званих «народних республік». Ситуація ускладнюється жорстокими способами ведення інформаційної політики на таких територіях, порушенням прав на інформацію не тільки у сфері її поширення, але й щодо обробки персональних даних жителів окупованих населених пунктів, розповсюдження конфіденційної інформації про таких осіб, використання інформації для вчинення інших злочинів, заборона на поширення фактів, що відбуваються на таких територіях, порушення права на таємницю листування та телефонних розмов, що є приватним правом особи тощо.

Негативного значення також набуває процес забезпечення інформаційної безпеки у сфері освіти на тимчасово окупованих територіях, де окупаційна влада примушує до навчання дітей за програмами окупаційної влади, чим наносить непоправний вплив на дітей, оскільки вони є найбільш вразливими до інформаційних кампаній.

5) обмежені можливості реагувати на дезінформацію. Така ситуація особливо проявляється на тимчасово окупованих територіях України, де майже неможливо застосувати правові механізми захисту інформації. Також слід додати, обмежену можливість впливу на інформаційну політику, яка проводиться на тимчасово окупованих територіях, а також на території держави агресора, що також має значний вплив на хід війни та території України.

Нормативно-правові акти, прийняті Україною для забезпечення розвитку інформаційного суспільства передбачають довготривалий процес формування інформаційної безпеки, що в умовах воєнного стану, а особливо на окупованих територіях неможливо реалізовувати. У зв'язку з цим важливо розробити оперативні засоби забезпечення інформаційної безпеки для швидкого реагування на проблеми, що виникають в сучасному суспільстві.

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

ДЕРНОВА Ірина Анатоліївна,

канд. екон. наук,

БОРОВИК Тетяна Михайлівна,

ст. викладач,

Черкаський державний бізнес-коледж

Одним із головних факторів зростання світової економіки стала цифровізація, яка спричинила потужний розвиток інформаційного суспільства через впровадження ІТ-продуктів у всі сфери економіки та бізнесу. Використання цифрових технологій у всіх сферах суспільно-економічного життя впливає на підвищення ефективності пошуку та обміну інформації, прийняття економічних та управлінських рішень, розширення доступу до надання та отримання адміністративних, соціальних послуг тощо. Розвиток цифрової економіки та цифровізація економічних процесів прискорює рух товарів та капіталів у глобальних масштабах та сприяє транскордонному співробітництву [1, с. 22]. Серед трендових цифрових технологій, які активно розвиваються та стають незамінними у всіх сферах життя слід відмітити наступні: Інтернет речей (IoT), штучний інтелект, великі дані (BigData), адаптивні технології (3D-друк), мобільні технології, блокчейн тощо.

У своїх дослідженнях В. Хаустов зазначає, що у світі відбувається чергова промислова революція - розвиток цифрової економіки (ЦЕ), яка є імперативом сучасного глобалізованого світу. Глобальна цифрова економіка зростала в 2,5